

SERVERINGSTILLSTÅNDEN OCH ALKOHOLHANDLÄGGARNA

EN RAPPORT FRÅN IOGT-NTO

IOGT-NTO

GRAFISK FORM: MÅRTEN GUDMUNDHS, IMPACTA AB

TRYCK: IOGT-NTO, 2009

Sammanfattning

65 % av de svarande anser att det nya förslaget om lättnader i kravet på köksutrustning blir sämre eller mycket sämre än förut.

67 % av de svarande menar att utredarens antagande om ett marginellt antal fler tillstånd är felaktigt.

Totalt finns idag ca 10 800 tillstånd i Sverige. Under den senaste 10-årsperioden har ökningen varit 17 %. Om alkoholhandläggarnas uppskattningar är riktiga innebär en 26-procentig ökning ca 2 800 fler tillstånd.

UNDERSÖKNINGEN HAR GENOMFÖRTS SOM EN WEBBENKÄT TILL KOMMUNALA ALKOHOLHANDLÄGGARES FÖRENING, KAF UNDER PERIODEN 7–14 DECEMBER 2009.

Förord

I FÖRSLAGET TILL ny alkohollag föreslås lättnader i lagtexten vad gäller köksutrustning och matutbud. I IOGT-NTO:s remissvar på utredningens förslag angavs följande:

”IOGT-NTO inser att alkohollagens regler i denna fråga måste anpassas för att bättre passa dagens matkultur och matvanor. Vi avstyrker dock utredningens förslag i denna del, som vi menar är en kraftig urholkning av dagens bestämmelser. Slopade krav på köksutrustning och lägre matkrav föreslås. Något vi menar med all säkerhet kommer leda till att fler serveringsrörelser än idag kommer att erhålla serveringstillstånd. Vi menar att det bör finnas en stark koppling mellan mat- och alkoholservice och vi vill inte se en stark tillgänglighetsökning av alkohol i samhället.

Vi anser att utredningen inte lyckas presentera ett förslag som både gynnar folkhälsan och nya matkulturer. Utredningen medger dessutom att förslagen kan leda till ökat antal serveringstillstånd, men har inte gjort en analys och bedömt hur stor denna ökning kan komma att bli. Vi anser att frågan bör utredas närmare så att de alkoholpolitiska konsekvenserna tydliggörs och att reglerna utformas så att de inte motverkar regeringens mål att begränsa alkoholkonsumtionen i samhället.”

För att bilda oss en uppfattning om hur förändringen i lagtexten skulle kunna påverka antalet tillstånd ställde vi fyra frågor till medlemmar i Kommunala Alkoholhandläggares Förening.

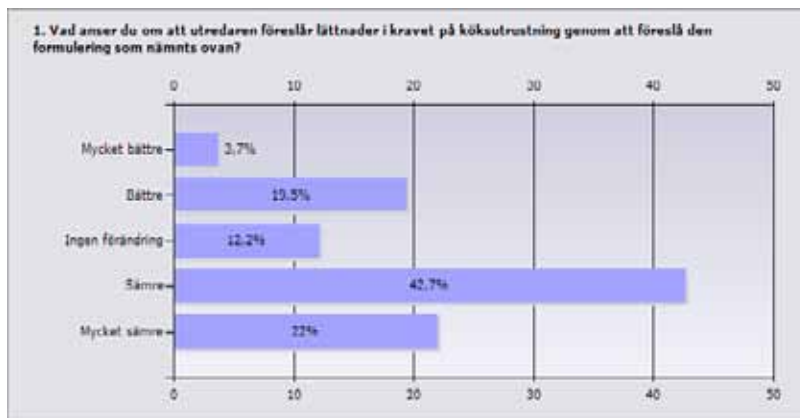
De svar som inkommit presenteras i rapporten och stärker oss i uppfattningen att utredningens förslag kommer att innebära en kraftig ökning av antalet serveringstillstånd i landet och försämrade folkhälsa.

Vår oro som delas av många alkoholhandläggare får inte ignoreras. Regeringens deklaration om en fortsatt restriktiv alkoholpolitik måste avspeglas i en ny alkohollag som inte ger utrymme för godtyckliga tolkningar.

Förbundsordförande IOGT-NTO

FRÅGA 1

VAD ANSER DU OM ATT UTREDAREN FÖRESLÅR LÄTTNADER I KRAVET PÅ KÖKSUTRUSTNING GENOM ATT FÖRESLÅ DEN FORMULERING SOM NÄMNTS OVAN*?

	Procent	Antal
Mycket bättre	3,7%	3
Bättre	19,5%	16
Ingen förändring	12,2%	10
Sämre	42,7%	35
Mycket sämre	22%	18
Svarande	82	
Inget svar	3	

*Regeringen ska under nästa år ta ställning till en rad olika förslag som den utredning som sett över alkohollagen lagt fram (SOU 2009:22 - En ny alkohollag). Bland annat föreslår utredningen ett antal förändringar i alkohollagens kapitel 7 om serveringstillstånd. Ett exempel är att kraven på köksutrustning föreslås få en annan utformning (7 kap. 8 § AL). Förslaget går ut på att ett serveringsställe ska ha ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahålla lagad eller på annat sätt tillredd mat och ha ett varierat matutbud.

NÅGRA KOMMENTARER:

» Anser att det inte bör spela så stor roll på vilket sätt maten har tillretts, så länge sättet är godkänt av miljö- och hälsoskyddskontoret. Det är dock viktigt att det är ett varierat matutbud och detta krav finns ju. Det är viktigt att begreppet tillredd förtydligas och exemplifieras, så att ingen kan tolka det som att bredda smörgåsar skulle kunna utgöra tillredd mat.

Det kommer att öppna upp för alkoholserving i t ex gatukök, pizzerior, salladsbarer mm mm

Det får gärna bli annan formulering i lagstiftning men nuvarande förslag är otydligt på många sätt och kommer föranleda tillämpningssvårigheter.

Det är bra att nya kök inte diskrimineras. Men! Lagtexten måste samtidigt vara tydlig så att inte varje korvkiosk kan få tillstånd. Vi bör alltså tillåta nya kök utan att därmed sänka kraven...

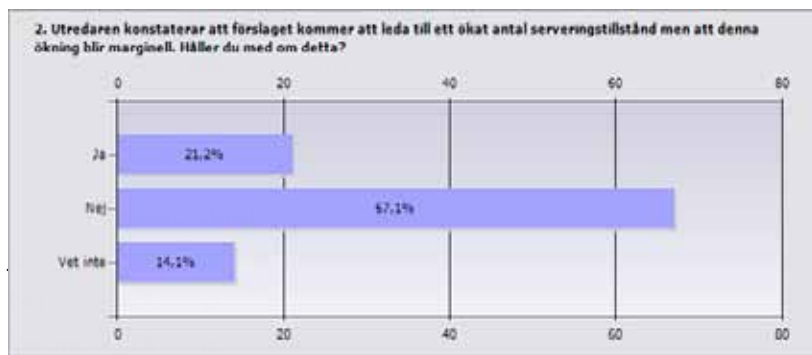
Det är positivt att utredaren förslår en ändring av kravet på köksutrustning och matutbud. Ny köksutrustning och matkultur måste beaktas och reglerna ändras utifrån detta, utan att sambandet mellan alkoholdrycker och matserving tas bort (sushirestauranger och andra restauranger med ett stort matutbud som inte tillagas med traditionell restaurangköksutrustning bör ges möjlighet att få servera alkohol). Däremot ställer jag mig frågande till det nya begreppet tillredd mat. Det framgår inte i utredningen om och i så fall hur begränsningen ska göras till t.ex. ett café, gatukök eller bensinmack.

Ett annat förslag som är minst lika viktigt som köksutrustningen är den förlängda utrymningstiden till 60 min. Detta förslag tillsammans med förändringar i köket kommer att innebära att vi får ut allt fler mycket berusade personer på våra gator.

Idag är kökskravet inte alltid så lätt att tolka, men ovan förslag känns formuleringen än mer flummigt än tidigare. Det är inte bara vi handläggare som kan tolka lagtexter utan även krögarna så redan idag kan man hamna i situationer där man är tveksam hur ett kök egentligen ska vara utformat enligt lagen för att få serveringstillstånd samt vilken mat som kan godkännas att serveras. Tydlighet, konkret beskrivning om vad som ska gälla för att ett kök att få ett tillstånd. Vad innebär ex. eller på annat sätt tillredd mat? Vad vill man med lagstiftningen egentligen?

FRÅGA 2

UTREDAREN KONSTATERAR ATT FÖRSLAGET KOMMER ATT LEDA TILL ETT ÖKAT ANTAL SERVERINGSTILLSTÅND MEN ATT DENNA ÖKNING BLIR MARGINELL. HÅLLER DU MED OM DETTA?

Svarande 85

Inget svar 0

NÅGRA KOMMENTARER:

» Om man byter uttryck så byter man även innebörd om man inte kallar det för modernisering av språket, uppdatering. Eftersom det är luddigare i syfte att göra det enklare kommer naturligtvis fler att söka.

Som sagt, vet man inte riktigt vad som gäller utan det endast handlar om att tolka en lagtext, vem bestämmer då vad som är rätt el fel kök för att få serveringstillstånd. Som sagt, har man intresse av att få serveringstillstånd så kan man ju tolka den nya lagen så att även större korvkiosker ska kunna få serveringstillstånd.

FRÅGA 3

OM DU INTE HÅLLER MED OM ATT DEN BLIR MARGINELL, HUR MÅNGA FLER SERVERINGSTILLSTÅND TROR DU ATT DET KOMMER ATT BLI I DIN KOMMUN OM FÖRSLAGET GÅR IGENOM?

Av de 67 % som tror att ökningen blir mer än marginell har 55 % kvantifierat hur stor de tror att ökningen blir i deras kommun. Dessa 55 % representerar kommuner som tillsammans har ca 3200 tillstånd.

De 55 % svarande uppskattar ökningen av tillstånd till 850 st eller 26 %.

De återstående 45 % har inte kunnat kvantifiera antalet tillstånd, men har farhågor för stor ökning. Några tror upp mot 50 % ökning.

NÅGRA KOMMENTARER:

» Det finns mellan 20 000-22 000 anläggningar som skulle kunna ha möjlighet att söka serveringstillstånd. Det är ingen liten ökning.

Betydligt fler än vad utredaren tror.

FRÅGA 4

HUR MÅNGA SERVERINGSTILLSTÅND FINNS DET IDAG I DIN KOMMUN?

IOGT-NTO:

Enkäten har besvarats anonymt. De som svarat representerar kommuner av alla storlekar. Tillsammans representerar de ca 7 000 tillstånd.

Totalt finns idag ca 10 800 tillstånd i Sverige. Under den senaste 10-årsperioden har ökningen varit 17 %. Om alkoholhandläggarnas uppskattningar är riktiga innebär en 26-procentig ökning ca 2 800 fler tillstånd under betydligt kortare tid.

IOGT-NTO

Box 12825
112 97 Stockholm
08-672 60 00
www.iogt.se